

Campeones

Javier Fesser

Espanya, 2018.

Morena Films, Movistar Plus.

Dins de la filmografia recent que s'ha anat estrenant els darrers anys a l'estat espanyol ha aparegut i sorprès la irrupció d'una pel·lícula a la que no hi estàvem gens acostumats. *Campeones* és una filmació que ens convida a presenciar un món al que el públic cinematogràfic, com a tal, no hi té quasi mai oportunitats d'observació. Es tracta del gran contrast que experimenta una persona adulta, que es mou en l'entorn rutinari i competitiu de la seva vida personal i professional quan es veu obligat a participar i dedicar el seu temps a un col·lectiu de persones adultes amb discapacitat mental.

A causa d'una sentència judicial exemplaritzant, en Marco (Javier Gutierrez) és obligat a realitzar la tasca d'entrenador amb un grup de joves discapacitats que volen fer un equip de bàsquet. El protagonista es troba amb els continus descobriments del que suposa la seva lògica apriorística, els seus raonaments inqüestionables en base als seus coneixements de l'esport i la seva capacitat de percepció de la realitat amb la suficient dosi d'abstracció i relativització dels fets que succeeixen al seu voltant. Aquesta capacitat d'abstracció i de comprensió de la realitat entra en conflicte amb la lògica literal dels seus interlocutors que es prenen al peu de la lletra totes les seves indicacions i que, per la manca de capacitat anticipatòria sobre les conseqüències dels seus actes, es posa en un espectacular contrast que li fa replantejar la visió i opinió que té del món de les persones a qui acaba de conèixer. I tots aquests elements venen conjugats amb un clima seqüencial generosament còmic i dotat d'un subtil sentit de l'humor.

Campeones és una història del canvi que pot tenir una persona que mai no s'havia plantejat conviure ni empatitzar amb individus afectats per trastorns diversos en la seva salut o evolució mental. La pel·lícula dona veu a diferents ciutadans que no tenen cap escrúpol en utilitzar un llenguatge políticament incorrecte, sense cap mena de censura ni repressió. Tota la narrativa s'esdevé en un discurs paral·lel entre les persones que aprenen a tractar i mirar uns éssers de qui en desconeixien completament la seva identitat i, probablement la seva existència, i el context personal i íntim dels que se saben tractats com a diferents però que tenen la convicció de ser i merèixer una consideració igual a la resta d'éssers humans. És, per tant, una pel·lícula que ens convida a acabar amb els tabús amb què ens encotilla la societat i ens obre una bona oportunitat a trencar amb els prejudicis que sol comportar el món del retard mental.

Al marge dels quadres patològics i diagnòstics que descriuen als diferents membres de l'equip, és important destacar el llenguatge clar i sincer respecte de les seves mancances, les seves il·lusions, els seus drets, les seves diferències i les seves

característiques personals, davant de l'entrenador i altres personatges que entren a la constel·lació relacional de l'argument.

Al llarg de la història podem assistir a moltes reflexions sobre les conseqüències nefastes dels actes d'irresponsabilitat ciutadana o convivencial i la transformació personal del qui ha viscut des de la prepotència tot i ser incapaç de gestionar amb eficàcia la seva pròpia vida.

Així, l'argument es desenvolupa farcit de relacions emocionalment significatives i del llenguatge diferenciat però paral·lel entre els desencontres de les persones adultes - mentalment sanes- i els joves que tenen ben clares les seves conviccions i interessos però que es veuen massa sovint immersos en un món que no els comprèn ni fa res per incloure'ls en el seu funcionament diari.

El valor moral de *Campeones* abasta molts registres identificables en qualsevol persona, al marge de la seva competència intel·lectual, i també destaca la circumstància relativa que pugui tenir el guanyar o perdre davant de l'incalculable poder de la superació personal, sempre basada en la definició valenta de les aspiracions personals.

Al marge de l'interès d'aquesta pel·lícula, seria injust no fer un oportú reconeixement del grup de joves que integren l'equip de bàsquet i la destacable vàlua de les seves interpretacions. Per això, no ens hem de descuidar d'anomenar a Julio Fernández, Sergio Olmo, Jesús Lago, José de Luna, Gloria Ramos, Fran Fuentes, Alberto Nieto, Roberto Chinchilla i Stefan López que, sense la seva participació i destacable esforç en la superació interpretativa, cap dels factors d'interès personal i relacional de *Campeones* no serien ni de bon tros perceptibles, ni la pel·lícula tindria l'interès emocional ni comunicatiu que ens ofereix amb la seva presència.

Jaume Forn i Rambla